

تبیین الگوی مطلوب حرکت‌های جهادی در راستای مقابله با فقر و محرومیت با تأکید بر اجتماع محوری و توانمندسازی

مهدی رحیمی نسب، محمد سلیمانی، احسان ولدان زرقانی

چکیده

با توجه به ناکارآمدی و شکست برنامه‌های متمرکز و سیاست‌های بالا به پایین برای کاهش فقر و محرومیت، اقبال به برنامه‌های اجتماع محور مبتنی بر توانمندسازی برای مبارزه با فقر بیشتر شده است. در رویکرد اجتماع محور، توانمندسازی محرومین و مشارکت آن‌ها در فرایند رفع فقر اهمیت ویژه‌ای می‌یابد. یکی از مهم‌ترین نهادهای اجتماع محور که در سال‌های اخیر فارغ از سیاست‌های دولتی با هدف رفع محرومیت در کشور به فعالیت می‌پردازد، حرکت‌های داوطلبانه جهادی است که اقشار مختلف جامعه بدان مبادرت می‌ورزند. پژوهش حاضر در راستای دستیابی به الگوی مناسب حرکت‌های جهادی دلالت‌های رویکرد توانمندسازی اجتماع محور در رفع فقر را مورد تأکید قرار می‌دهد. بدین منظور در ابتدا ساختار و ظرفیت‌های هریک از رویکردهای اجتماع محوری و توانمندسازی برای مقابله با فقر و محرومیت مورد مطالعه و مذاقه قرار گرفته و پس از ارائه وضعیت موجود حرکت‌های جهادی با استفاده از روش کتابخانه‌ای و تحلیل نظری منابع، دلالت‌های این دو رویکرد برای دستیابی به الگوی مطلوب حرکت‌های جهادی استخراج گردیده است. در ادامه پژوهش و در مسیر طراحی الگوی مطلوب مبتنی بر دلالت‌های مستخرج در مرحله قبل، از الگوی تحلیل کیفی گروه کانونی استفاده شده است. در راستای تعریف وظایف و مأموریت‌هایی منسجم و دقیق برای حرکت‌های جهادی، در این مقاله الگوی جامع حرکت‌های جهادی در راستای مقابله با فقر و محرومیت در سه بعد تولید، توزیع و مصرف پیشنهاد گردیده است.

واژگان کلیدی: حرکت‌های جهادی، الگوی مطلوب حرکت‌های جهادی، فقرزدایی، اجتماع محوری، توانمندسازی